

KUVAILEHTI

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 103/2016				
Vastuualue Liikenne ja infrastruktuuri				
Tekijät Eeva Linkama Olli Holm Timo Laaksonen Sirpa Vanhala Tapani Jaakkola Heikki Metsäranta (Toim.)		Julkaisuaika Marraskuu 2016		
		Kustantaja /Julkaisija Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja / toimeksiantaja Liikenne- ja viestintäministeriö		
Julkaisun nimi Liikennepalvelut Saaristomerellä ja Suomenlahdella Tilannekuva 2015				
Tiivistelmä Saariston vakituinen asutus vähenee ja sen keski-ikä kasvaa. Saariston perinteiset elinkeinot ovat vaikeuksissa, ja palveluja sekä työpaikkoja siirtyy pääsaariin ja mantereelle. Matkailu on kasvava toimiala. Yhteysalusliikenteen palvelutaso on tarkoitettu vakituisten asukkaiden ympärivuotisiin tarpeisiin, mutta käyttäjät ovat enenevässä määrin osa-aikaisia ja vapaa-ajan asukkaita. Yhteysalusten tarjoamat ilmaiset kuljetuspalvelut ohjaavat kysyntää ja estävät osaltaan markkinaehtoisten palveluiden kehittymistä. Yhteysalusliikenteen nykyinen hankintamalli on johtanut joustamattomiin ja kalliisiin sopimuksiin. Kalusto ikääntyy ja kokonaisrahoitustarve kasvaa voimakkaasti. Nykyisten sopimusliikennöitsijöiden asema on vahva ja uusien toimijoiden on vaikea päästä markkinoille. Saariston liikenne muodostuu irrallisista kuljetuksista, jolloin matkaketjut eivät toimi. Keskitettyä tietoa liikennepalveluista ja aikatauluista ei ole saatavilla. Nykyinen liikennepalvelukonsepti ei pysty tarpeeksi joustavasti vastaamaan saariston muuttuneisiin tarpeisiin eivätkä luomaan edellytyksiä saaristoalueiden kehittymiselle.				
Asiasanat (YSA:n mukaan) saaristo, yhteysalusliikenne, saariston asutus, elinkeinot ja liikennepalvelut, vapaa-ajan asutus, matkailu, hallitusohjelma, markkinaehtoiset liikenne- ja kuljetuspalvelut, digitaalisuus, saaristolaki				
ISBN (Painettu)	ISBN (PDF) 978-952-314-531-3	ISSN-L 2242-2846	ISSN (painettu) 2242-2854	ISSN (verkkojulkaisu) 2242-2854
www www.doria.fi		URN URN:ISBN:978-952-314-531-3		Kieli Suomi
Sivumäärä 21				
Kustannuspaikka ja -aika Turku 2016				

PRESENTATIONSBLAD

Publikationens serie och nummer Rapporter 103/2016				
Ansvarsområde Trafik och infrastruktur				
Författare Eeva Linkama Olli Holm Timo Laaksonen Sirpa Vanhala Tapani Jaakkola Heikki Metsäranta (Red.)		Publiceringsdatum November 2016		
		Utgivare / Förläggare Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland		
		Projektets finansier/uppslagsgivare Kommunikations ministeriet		
Publikationens titel Liikennepalvelut Saaristomerellä ja Suomenlahdella Tilannekuva 2015 (Trafiktjänsterna i Skärgårdshavet och Finska viken, lägesbild 2016)				
Sammandrag Den fasta bosättningen i skärgården minskar och medelåldern bland invånarna stiger. Skärgårdens traditionella näringar har råkat i svårigheter och service och arbetsplatser flyttar till huvudöarna och fastlandet. Turismen är en växande bransch. Förbindelsefartygstrafiken är dimensionerad för den bofasta befolkningens behov året om, men användarna är i allt högre grad deltids- och fritidsinvånare. Förbindelsefartygens avgiftsfria transporttjänster styr efterfrågan och bidrar till att förhindra utvecklingen av marknadsbaserade tjänster. Den nuvarande upphandlingsmodellen för förbindelsefartygstrafiken har lett till oflexibla och dyra avtal. Flottan åldras och det totala finansieringsbehovet ökar kraftigt. De nuvarande serviceproducenterna har en stark ställning och det är svårt för nya aktörer att ta sig in på marknaden. Skärgårdstrafiken utgörs av fristående transporter, vilket leder till att resekedjorna inte fungerar. Det finns ingen samlad information om trafiktjänster och tidtabeller tillgänglig. Det nuvarande konceptet för trafiktjänster misslyckas med att tillgodose skärgårdens förändrade behov på ett tillräckligt flexibelt sätt och skapa förutsättningar för skärgårdsområdena att utvecklas.				
Nyckelord (enligt Allärs) skärgård, förbindelsefartygstrafik, skärgårdsbosättning, näringar och trafiktjänster i skärgården, fritidsbosättning, turism, regeringsprogrammet, marknadsbaserade trafik- och transporttjänster, digitalisering, skärgårdslagen				
ISBN (tryckt)	ISBN (PDF) 978-952-314-531-3	ISSN-L 2242-2846	ISSN (tryckt)	ISSN (webbpublikation) 2242-2854
www www.doria.fi/ely-keskus		URN URN:ISBN:978-952-314-531-3		Språk Svenska
Förläggningsort och datum Åbo 2016		Sidantal 21		

Den fasta bosättningen i skärgården minskar och medelåldern bland invånarna stiger. Skärgårdens traditionella näringar har råkat i svårigheter och service och arbetsplatser flyttar till huvudöarna och fastlandet. Turismen är en växande bransch. Förbindelsefartygstrafiken är dimensionerad för den bofasta befolkningens behov året om, men användarna är i allt högre grad deltids- och fritidsinvånare.

RAPPORTER 103 | 2016
TRAFIKTJÄNSTERNA I SKÄRGÅRDHAVET OCH FINSKA VIKEN
LÄGESBILD 2016

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland

ISBN 978-952-314-531-3 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2854 (webbpublikation)

URN:ISBN:978-952-314-531-3

www.doria.fi/ely-keskus